

ПОСТАНОВА

*вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

від 26 вересня 2017 р.

«Про результати діяльності наукової бібліотеки та перспективи її розвитку»

Заслухавши та обговоривши доповідь директора наукової бібліотеки Чайки І. А., заступника голови науково-методичної ради Гузар О.В., вчена рада констатує, що наукова бібліотека університету упродовж 2010-2017 н.р. провадила системну діяльність щодо забезпечення освітнього та науково-дослідного процесу в ТНПУ. Робота бібліотеки базувалася на використанні автоматизованої системи «УФД/Бібліотека», функціонування якої забезпечується двома серверами, локальною мережею, що містить 72 ПК, у тому числі 36 автоматизованих робочих місць (АРМ) бібліотекарів та веб-сайтом бібліотеки, автоматизовано основні бібліотечні технологічні процеси. На сьогодні 95% фонду представлено в електронному каталозі.

Бібліотека має достатньо ресурсів для забезпечення сучасних освітніх, наукових та культурних потреб університету. Фонд бібліотеки нараховує 619 932 документи (станом на 01.01.2017 року). Книги становлять 81%, періодичні видання – 12%, електронні документи – 4%. За призначенням: 56% – навчальні, 19% – наукові, 5% – довідкові видання. Навчальні видання 2010–2017 рр. становлять лише 3,7% від всього фонду, а видання 1991–2010 рр. – 39,5%.

Обслуговування читачів повністю автоматизоване. Протягом року бібліотека здійснює видачу близько 600 тис. документів (книги, періодичні видання, автореферати, дисертації, е-документи та ін.). Електронний каталог бібліотеки містить 593 240 записів про наявні друковані видання, 3 941 електронну публікацію, які можна завантажити або читати в режимі онлайн. Для повноцінного інформаційного забезпечення фахових потреб читачів документами, що мають підвищений попит, створено повнотекстову електронну базу даних, яка нараховує понад 5 тис. посібників.

Репозитарій бібліотеки містить у відкритому доступі наукові публікації викладачів та співробітників, матеріали доповідей та конференцій, навчально-методичну літературу, статті з фахових видань ТНПУ, автореферати дисертацій (410), матеріали конференцій (318), медіапростір (69), наукова бібліотека (157), підрозділи ТНПУ (56), студентський науковий вісник та ін. Однак відвідуваність репозитарію має пасивний характер: середня щомісячна активність 398 осіб; щотижнева – 156; щоденна активність – 27.

На виконання стратегічного плану розвитку університету на 2016–2025 рр.: забезпечено відкритий доступ через сайт бібліотеки (електронний каталог) до авторефератів дисертацій, що захищені у спеціалізованих вчених радах університету (246 авторефератів); організовано тестовий доступ до міжнародних повнотекстових баз даних (електронних періодичних видань): De Gruyter, Global Patents Reference Center, Gale Cengage Learning, HeinOnline, BioOne, McGraw-Hill eBook Library, ProQuest Biological Science Collection, ProQuest Dissertations & Theses A&I, ProQuest Health Management, 6 тематичних баз від компанії EBSCO. Сайт бібліотеки містить усі необхідні рубрики: графік роботи, новинки надходжень, рекомендації для авторів, путівник інтернет-ресурсами, культурно-просвітницька робота та ін. У червні 2017 року проведено атестацію працівників НБ ТНПУ для визначення питомої ваги наявного професійного потенціалу відповідно до сучасних вимог розвитку бібліотеки. Для забезпечення професійного зростання фахівців-бібліотекарів постійно проводяться тренінги, семінари, круглі столи та ін.

Однак у роботі бібліотеки має місце низка упущень і недоліків, які стримують її розвиток відповідно до сучасних вимог, впливають на глобальні рейтингові позиції ТНПУ. Так, у рейтингу Ranking Web of World Universities, офіційний веб-сайт <http://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine>, ТНПУ займає 64 місце з 293 навчальних закладів. Цей рейтинг міг би бути ще вищим, якщо б були досконалішими такі критерії, як сайт бібліотеки (81 місце із 154) і репозитарій (23 місце із 65). Зокрема, удосконалення потребує структуризація сайту, забезпечення зручного доступу користувачів правил реєстрації в Google Scholar та інформації про наукометричні бази, насамперед, Web of Science – бази, до джерельних ресурсів якої МОН надав ТНПУ безкоштовний доступ. Сайт бібліотеки й електронний каталог часто відключені від гугл-аналітики. Перевірка сайту на валідність валідатором validator.w3.org виявила 11 попереджень і 4 критичних помилки, що свідчить про можливі проблеми з безпекою сайту. Відповідно до сучасних вимог, з точки зору безпеки, сайт повинен підтримувати з'єднання на основі протоколу https, а не http. Для повноцінної діяльності усіх відділів бібліотеки є потреба в оновленні технічної бази (комп'ютерне та технічне устаткування бібліотеки придбане ще у 2003-2007 роках).

Комісія констатує відчутну слабку забезпеченість навчально-методичною літературою магістрів усіх спеціальностей, слабку взаємодію бібліотеки із кафедрами, факультетами. Недостатня орієнтація самостійної роботи студентів на використання літературних джерел, відсутність їх поінформованості про потужну джерельну базу бібліотеки породжує критичне падіння відвідуваності читальних залів.

Ураховуючи вищесказане, вчена рада **п о с т а н о в л я є**:

1. Роботу бібліотеки визнати задовільною.

2. Ректорату:

2.1. Винайти можливість для збільшення фінансування для оновлення матеріально-технічної бази наукової бібліотеки, зокрема – придбання нового сервера, а також навчальної і наукової літератури.

Упродовж 2017-2018 н.р.

2.2. Розглянути можливість щодо постановки питання перед МОН України про надсилання шкільних підручників для забезпечення проходження студентів педпрактики.

Жовтень-грудень, 2017 р.

3. Науково-методичній раді університету: заслухати та обговорити питання удосконалення співпраці викладачів з відділами наукової бібліотеки.

Січень, 2018 р.

4. Відділу у справах молоді: поширювати інформацію на сайті університету та в соцмережах про літературні вечори, конкурси, творчі зустрічі, які проводяться в бібліотеці.

Постійно

5. Деканам факультетів: сприяти організації занять із студентами I курсу для ознайомлення з бібліотечно-інформаційними ресурсами.

Вересень-жовтень 2017 року

6. Завідувачам кафедр:

6.1. Для ефективного використання електронного ресурсу бібліотеки запрошувати на засідання кафедри працівників наукової бібліотеки.

Упродовж року

6.2. Зобов'язати викладачів кафедр передавати у фонд наукової бібліотеки авторські наукові видання (1 прим.), навчально-методичні видання (5 прим.).

Постійно

6.3. Спільно з викладачами кафедр здійснити редагування бази даних «Книгозабезпеченість навчального процесу» відповідно до змін у навчальних програмах та планах.

До 1 січня 2018 року

6.4. Залучити кафедру інформатики до програмної підтримки функціонування репозитарію наукової бібліотеки.

Постійно

7. Редакторам фахових видань університету: подати пропозиції директору бібліотеки щодо залучення працівників до наповнення сайтів періодичних видань на платформі «Відкриті журнальні системи» (OJS).

Упродовж 2017-2018 н.р.

8. Науковій бібліотеці:

8.1. Формувати фонди та сервіси бібліотеки згідно з освітньою, науково-дослідною та виховною місією університету, з урахуванням потреб наукового та академічного процесів на основі постійної тісної співпраці з факультетами й кафедрами.

Упродовж року

8.2. Спільно з обчислювальним центром забезпечити доступ до міжнародних баз даних, відповідно до прийнятого рішення МОН України №1286 від 19.09.2017 р.

Упродовж року

8.3. Вести пошук нових шляхів щодо наповнюваності віртуальної бібліотеки електронними ресурсами.

Упродовж року

8.4. Систематично здійснювати облік наукової та навчально-методичної продукції працівників університету для підготовки покажчика «Наукові та навчально-методичні праці викладачів».

Упродовж року

8.5. Розвивати публікаційно-видавничу та е-архівну діяльність, посилити мас-медійну концепцію в роботі бібліотеки.

Упродовж року

8.6. Організовувати навчальні заняття із студентами та зустрічі з викладачами університету щодо використання електронного ресурсу бібліотеки.

Упродовж року

Контроль за виконанням даної постанови покласти на першого проректора Терещука Г.В.